

WYKAZ SKRÓTÓW	9
WSTĘP	11
1. CEL I PRZEDMIOT PRACY	12
2. METODY BADAŃ	13
2.1. Metoda fenomenologiczna	14
2.2. Metoda hermeneutyczna	19
3. METODA FENOMENOLOGICZNO-HERMENEUTYCZNA W ZASTOSOWANIU DO ANALIZY TEKSTÓW EWANGELICZNYCH	24
4. UZASADNIENIE DOBORU PERYKOP EWANGELICZNYCH	26

Część I

TEORETYCZNE PODSTAWY MODELU PEDAGOGII ZAWARTEJ W PRZEKAZIE BIBLIJNYM

1. POJĘCIOWE I KATEGORIALNE USTALENIA MODELU PEDAGOGII	33
1.1. Pedagogia a pedagogika	33
1.2. Fenomen wychowania w wielorakości jego nazw i definicji	39
1.3. Samowychowanie w relacji do wychowania	47
2. POJĘCIE MODELU, ADEKWATNOŚCI I ADEKWATNEGO MODELU PEDAGOGII	52
2.1. Wyjaśnienie pojęcia modelu	52
2.1.1. Model w znaczeniu podmiotowym	52
2.1.2. Model w znaczeniu przedmiotowym	53
2.1.3. Inne określenia modelu	55
2.1.4. Model w teorii naukowej	57
2.1.5. Model w pedagogice i dydaktyce	58
2.2. POJĘCIE ADEKWATNOŚCI W ZASTOSOWANIU DO MODELU PEDAGOGII	60
2.3. Adekwatny model pedagogii – próba definicji własnej	63
3. BIBLIJNE ŹRÓDŁA PEDAGOGII	65
3.1. Pedagogia Boża na przykładzie wybranych wydarzeń z dziejów Narodu Izraelskiego	65
3.1.1. Godność osoby ludzkiej naczelną zasadą pedagogii biblijnej	66
3.1.2. Bóg Wychowawcą swojego ludu	70
3.1.3. Lud wychowywany przez Boga	77
3.1.4. Pedagogia „czasu pustyni”	79
3.2. Ewangelie jako podstawowe świadectwo pedagogii Jezusa Chrystusa	83
3.2.1. Ewangelie i etapy ich powstania	84

3.2.2. Autorstwo, miejsce i czas powstania oraz adresaci Ewangelii	85
3.2.3. Osoba Jezusa w Ewangeliach	90
3.3. Pedagogia Jezusa w Ewangeliach – kontynuacją Bożej pedagogii bliskości i obecności	94
3.3.1. Pedagogia Jezusa szczytem pedagogii Bożej	94
3.3.2. Jezus Pedagogiem (Nauczycielem, Wychowawcą, Mistrzem)	98
3.3.3. Elementy pedagogii w ziemskiej misji Chrystusa	104

Część II

PEDAGOGIA JEZUSA W ŚWIADECTWACH EWANGELISTÓW NA PRZYKŁADZIE WYBRANYCH PERYKOP – ANALIZA FENOMENOLOGICZNO-HERMENEUTYCZNA

4. PEDAGOGIA DIALOGU SZANUJĄCA WOLNOŚĆ WYCHOWANKA („Bogaty młodzieniec” Mt 19, 16-22)	115
4.1. Inicjatywa, odwaga i ryzyko jako szansa własnego rozwoju	117
4.1.1. Bogaty młodzieniec na drodze w nieznaną	117
4.2. Relacyjność ludzkiego bytu ukierunkowana na wartości	123
4.2.1. Dialog warunkiem budowania relacji	125
4.2.2. Znaczenie relacji określanej jako spotkanie	132
4.3. Propozycja spełnionego człowieczeństwa: jej przyjęcie lub odrzucenie	139
4.3.1. Radykalizm w propozycji Jezusa	140
4.3.2. Obiektywny i pedagogiczny sens fenomenu „być dla drugiego”	143
5. PEDAGOGIA RELACJI MISTRZ – UCZEŃ („Powołanie pierwszych uczniów” Mk 1, 16-20)	147
5.1. Spotkanie w doświadczeniu człowieka	148
5.1.1. Nieoczekiwane wydarzenie nad Jeziorem Galilejskim	149
5.1.2. Fenomen spotkania i doświadczenia	151
5.1.3. Wychowawca wobec wychowanka	153
5.2. Osoba mistrza wezwaniem ku prawdziwym wartościom	155
5.2.1. Wyrazistość przekazu zawartego w propozycji Jezusa	155
5.2.2. Uczestnictwo w człowieczeństwie wychowanka	163
5.2.3. Zaproszenie do wspólnej drogi	165
5.3. Odpowiedzialność ucznia wobec propozycji mistrza	173
5.3.1. Pełne zaangażowanie się rybaków wobec usłyszanego wezwania	173
6. PEDAGOGIA DROGI I TOWARZYSZENIA („Uczniowie z Emaus” Łk 24, 13-35)	179
6.1. Doświadczenie drogi w samotności	181
6.1.1. Sens obiektywny fenomenu samotności	185
6.1.2. Wprowadzenie wychowanka w tajemnicę samotności	186
6.2. Postawa człowieka wobec własnego losu	188
6.2.1. Zawiedziona nadzieja Kleofasa i drugiego ucznia	189
6.2.2. Umiejętność refleksji nad wydarzeniami życia	195
6.3. Praca nad utraconą nadzieją człowieka	199
6.3.1. Doświadczenie i jego rozumienie	199
6.3.2. Towarzyszenie wychowankowi w rozumieniu jego doświadczenia	202

6.4. Odkrycie wartości osoby	204
6.4.1. Fenomen miłości jako odpowiedź serca na wzywającą wartość	206
6.4.2. Pedagogiczny sens fenomenu miłości	208
6.5. Rozpoznana obecność towarzysza drogi	209
6.5.1. Odbudowanie utraconej nadziei	210
6.5.2. Odpowiedzialność wychowawcy za nadzieję wychowanka	219
6.5.3. Odniesienie się do Źródła prawdy o człowieku	221
6.6. Refleksja nad wspólnie przebytą drogą	223
7. PEDAGOGIA PEŁNEJ AKCEPTACJI CZŁOWIEKA JAKO OSOBY	
(„Niewiasta cudzołożna” J 8, 1-11)	229
7.1. Sytuacja odrzucenia i wykluczenia człowieka	230
7.2. Spojrzenie, które nie potępia	237
7.2.1. Sens kryjący się w słowach Jezusa	241
7.2.2. Pedagogiczny wymiar Jezusowej akceptacji człowieka	243
7.2.2.1. Godność osoby ludzkiej	244
7.2.2.2. Podmiotowy wymiar osoby	246
7.2.2.3. Prawda o człowieku	249
7.3. Otwarta przestrzeń nadziei nowego życia	252
7.3.1. Bogactwo sensów postawy Jezusa wobec człowieka	259

Część III

MODEL PEDAGOGII WYPROWADZONY Z TEKSTÓW EWANGELICZNYCH – UOGÓLNIENIE WYNIKÓW ANALIZY FENOMENOLOGICZNO-HERMENEUTYCZNEJ

8. UNIWERSALNOŚĆ I ELEMENTY SKŁADOWE PEDAGOGII JEZUSA	269
8.1. Adekwatność wyprowadzonego modelu pedagogii Jezusa podstawą jego uniwersalności	271
8.2. Budowanie relacji z wychowankiem warunkiem zaistnienia prawdziwego spotkania	273
8.2.1. Intencjonalność wychowywania człowieka	273
8.2.2. Umiejętność stawania się uczestnikiem sytuacji wychowawczej z każdym człowiekiem	276
8.2.3. Wola wychowawcy gwarantem poznania osoby wychowanka	277
8.2.4. Projekt życia indywidualnego propozycją w kontekście wolnego wyboru	282
8.3. Akceptacja wychowanka jako osoby i jego podmiotowe traktowanie	284
8.3.1. Akceptacja wychowanka ze względu na jego podmiotowość	285
8.3.2. Dzielnie się bogactwem osobowości	286
8.3.3. Podmiotowe traktowanie wychowanka wsłuchiwaniami się w jego człowieczeństwo	288
8.3.4. Umiejętność przyjmowania człowieka w odmienności jego zachowań, czyli postawa wychowawcy określona jako: „pomimo nawet” i „stawanie w obronie drugiego”	291
8.4. Propozycja wolności i odpowiedzialności za rozwój człowieka	295

8.4.1. Dostosowanie się do rytmu wychowanka	297
8.4.2. Uszanowanie indywidualnego czasu duchowego dojrzewania osoby	300
8.4.3. Aprobata dla decyzji wychowanka	301
8.5. Uczucie miłości wobec siebie, innych i Boga warunkiem pomyślnego kształtowania osoby wychowanka	303
8.5.1. Pozyskiwanie człowieka dla niego samego	303
8.5.2. Nowy horyzont postrzegania drugiego człowieka	305
8.5.3. Osoba Boga – Źródło ludzkiego życia	306
ZAKOŃCZENIE	309
BIBLIOGRAFIA	319